Ketuvot 3a1 - The Power of Oness

R' Mordechai Torczyner – <u>torczyner@torontotorah.com</u>

Rava asks whether the oness exemption will work for a conditional get

- Rava Version 1: The exemption where the obstruction is oness doesn't apply to a conditional get
  - O Q: What is Rava's source for this halachah?
    - A1: A mishnah in Gittin: If he says this is his get if he doesn't return in 12 months, and he dies
      in that period, the get isn't valid.
      - So illness does not disqualify the get. Oness is not a valid claim.
    - A2: The end of that mishnah in Gittin: If he says this is his get from now if he doesn't return in 12 months, and he dies in that period, the get is valid
      - So even death doesn't disqualify the get, and certainly then illness (a lesser oness) does not disqualify the get. Oness is not a valid claim.
    - A3: The case of a man who said it's a get if doesn't return in 30 days, and a river stopped, and Shemuel said it was a valid get.
    - A4: Rava said it on his own, not due to oness but because of פרוצות and צנועות:
      - (3a) צנועות Who would refuse to remarry if there was a chance it had been oness
      - פרוצות Who would assume it wasn't oness, and remarry inappropriately.
  - o Q: If the get is invalid biblically, how does Rava think the Sages create a valid get rabbinically?!
    - A: We marry on condition that the rabbanan are ok with it. The rabbanan removed the kiddushin and even if it is kiddushin via biah. 2
- Rava Version 2: The exemption where the obstruction is oness does apply to a conditional get
  - o Challenges to Rava, from the same sources we tried to use to support him in Version 1
    - 1: A mishnah in Gittin: If he says this is his get if he doesn't return in 12 months, and he dies in that period, the get isn't valid.
      - So illness does not disqualify the get, and oness is not a valid claim!
      - No: Illness also disqualifies the get; they mentioned death to taeach a specific lesson.
    - 2: The end of that mishnah in Gittin: If he says this is his get from now if he doesn't return in
       12 months, and he dies in that period, the get is valid
      - So even death doesn't disqualify the get, and certainly then illness (a lesser oness) does not disqualify the get. Oness is not a valid claim!
      - No: It's valid in a case of death, but not in a case of illness.
    - 3: The case of a man who said it's a get if doesn't return in 30 days, and a river stopped, and Shemuel said it was a valid get.
      - So oness doesn't disqualify the get. Oness is not a valid claim!
      - No: That may be different, as a predictable oness.

א. שו"ע אבן העזר כז:א

בכסף כיצד, נותן לה בפני שנים פרוטה או שוה פרוטה, ואומר לה: "הרי את מקודשת לי בזה." הגה: וי"א שי"ל לה: "כדת משה וישראל" (כל בו).

ב. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת כתובות פרק ד:ח

אמר להן הלל הזקן "הוציאו כתובת אימותיכן" והוציאו כתובת אימותיהן ומצאו כתוב בהן "לכשתיכנסי לביתי תהויין לי לאינתו כדת משה ויהודאי."

¹ Tosafot: Hence כדת משה וישראל. But note Even haEzer 27:1, and Nachlas Shivah with other reasons for this language

² When else may this be done? Mishpitei Uziel Even haEzer 44:3

ספר נחלת שבעה שטרות סימן יב:יח

ובספר מטה משה (חלק ג' פרק א' סימן ז') כתב "'כדת משה וישראל', כלומר וזה הזימון שתהא מזומנת לי יהיה כדת משה, והוא בזמן שהאשה טהורה ולא בזמן שהיא נדה, וישראל רצונו לומר וכדת שהנהיגו בנות ישראל שאפילו רואות טפת דם כחרדל יושבת עליו שבעה נקיים." עכ"ל.

אני אומר אם היות שהוא כדעת משה אין זה דעת ישראל. ורצוני לומר, שזהו דעת הרמב"ם (בפרק י' דאישות הלכה ב', ו') הביאו הטור (א"ע סימן ס"א), דחופת נדה לא הוי חופה כלל ואין מברכין לה ברכת חתנים עד שתטהר, אבל אין זה דעת כל הפוסקים וכל ישראל שאין אנו נוהגין כמותו, שהרי אנן קיי"ל חופת נדה הוי חופה. ואם הפירוש כך הוא איך אנו אומרים "כדת משה וישראל" שתהא האשה טהורה, ואנן לא סבירא לן הכי, והוי נאה דורש ואין נאה מקיים!...

בגמרא ריש פרק קמא דקדושין (דף ב' ע"א) דאשה מתקדשת בכסף ובשטר ובביאה. וכתב הכל בו (סימן ע"ה) ונהגו כל ישראל לקדש בכסף, ולא באחד משני דרכים אחרים, ואין מקדשין בביאה, והמקדש בביאה מכין אותו מכת מרדות אף על פי שקידושיו קדושין גמורין, עכ"ל. וא"כ אם אמר סתם הוי לי לאנתו כדת משה, הוא אמינא שקנה אותה באחד משלשה דרכים הנ"ל שהם דת משה, ולכן אמר וישראל, ורצונו לומר שקדשה כדת משה אבל בחלק ממנו שהנהיגו בו ישראל...

Rabbi Ben-Zion Uziel (20th century Israel), Mishpitei Uziel Even haEzer 44:3

ובאמת כשנעיין בתלמודין נמצא דמה שאמרו חז"ל הפקיעו רבנן לקדושין מיניה, היינו באחת משלש פנים: א) הפקעת הקדושין מעיקרם שלא לתת להם שום חלות אפילו שעה אחת, וזהו דוקא בקדושין שנעשו שלא כהוגן (עיין יבמות ק"י וב"ב מ"ה). ב) ע"י עדות של מיתה. (רש"י שבת קכ"ה). ג) הפקעת הקדושין ע"י אשור הגט, גם במקום שיש בו ספיקא דדינא לבטולו.

In truth, when we examine the Talmuds we find that when the Sages said that the Rabbis removed his *kiddushin* from him, it involved one of three types of cases:

- (1) Removal of *kiddushin* from the start, not allowing them to be binding for even a moment, and this is specifically where the *kiddushin* themselves were improper;
- (2) Testimony that he is dead;
- (3) Removal of kiddushin by validating a get in a case where there is reasonable doubt which could cancel it.

The Supports/Challenges for Rava .7

	THE CASE			THE IMPLICATION		
	The condition	The oness	Verdict	Implication re:	Implication re:	Implication re:
				Oness: Death	Oness: Illness	Oness: River
1	If I'm not back in 12 mths, it's a get	Death	No Get	Effective	Ineffective	ŝ
2	If I'm not back in 12 mths, it's a get from now	Death	Get	Ineffective	Ineffective	
3	If I'm not back in 30 days	River	Get	Ś	Ś	Ineffective